

PRZYRODA NA SZALI

Konsultacje projektów Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym na lata 2022-2027

Od 22 grudnia 2020 r. trwają półroczne konsultacje publiczne projektów aktualizacji Planów Zarządzania Ryzykiem Powodziowym (PZRP). Są to plany wymagane Dyrektywą Powodziową UE, sporządzane co 6 lat – konsultacjom podlegają obecnie projekty planów na drugi okres planistyczny (2022-2027). Plany powinny być ostatecznie ustanowione do 22 grudnia 2021 r.

Strona konsultacji: <https://stoppowodzi.pl/konsultacje-spoeczne/>

Konsultowane projekty planów: <https://stoppowodzi.pl/projekty-apzrp/>

Projektom planów towarzyszy geoportal prezentujący na mapie poszczególne „działania rekomendowane w ramach planów”, w tym lokalizację zamierzonych inwestycji. Uwagi do poszczególnych planów można nanieść wprost na mapie. Geoportal działa jednak bardzo niestabilnie, generując często błąd Out of Memory.

PZRP sporządzane są na podstawie ocen zagrożenia i ryzyka powodziowego. Konsultowane plany streszczają aktualizacje oceny ryzyka powodziowego, wyznaczenie obszarów narażonych na niebezpieczeństwo powodzi i wybór tzw. obszarów problemowych (kluczowych dla ryzyka powodziowego), nie umożliwiają jednak weryfikacji metodyki i tym samym dyskusji wyników (jest to przedstawione w osobnych opracowaniach, dostępnych tylko na wniosek). Aktualnie konsultowane plany obejmują więcej rzek niż w poprzednim okresie planistycznym. Streszczono dotychczasową realizację PZRP I cyklu planistycznego - dla głównych dorzeczy z konkluzją: „*W okresie obowiązywania I cyklu PZRP nie udało się zrealizować większości zaplanowanych działań służących osiągnięciu celów zarządzania ryzykiem powodziowym*”. Plany zawierają zestawienie (katalog) różnorodnych typów działań wpływających na ryzyko podwoziowe – od zwiększania retencji zlewniowej i dolinowej, przez prace legislacyjne, edukację, monitoring, badania, po budowę wałów powodziowych i zbiorników retencyjnych. Określono priorytety poszczególnych typów działań w skali regionów wodnych.

Najbardziej emocjonującą częścią planów jest jednak szczegółowy katalog działań przewidzianych do realizacji, a wśród nich działania inwestycyjne. Już wstępne prze-

zenie danych pokazuje, że w projekcie planu pojawiły się „upiory przeszłości” – pomysły inwestycji (zwłaszcza zbiorników retencyjnych) o oczywistym destrukcyjnym wpływie na środowisko, w tym na obszary Natura 2000, jak zbiornik Dukła na Jasiołce, zbiornik Jabłonica Ruska (obecnie Temeszów) na Sanie, zbiornik Wierna Rzeka na Łososinie; upchane do planu inwestycje mające niewiele wspólnego z ochroną przeciwpowodziową (stopnie wodne Lubiąż i Ścinawa na Odrze; nie tylko stopień Siarzewo, ale cała seria stopni na dolnej Wiśle – Solec Kujawski, Chełmno, Grudziądz, Gniew) i inne. Zapewne wiele takich przykładów znajdzie się także w skali lokalnej.

Ujęcie inwestycji hydrotechnicznej w finale nie ustanowionym PZRP może w przyszłości

skutkować podnoszeniem argumentu, że inwestycja taka jest częścią kompleksowego i planowego zarządzania ryzykiem powodziowym, a tym samym, że za jej realizacją przemawia nadrzędny interes publiczny – stanowiący przesłankę od wymogu osiągnięcia celów środowiskowych dla danej części wód, a nawet przesłankę odstępowania od ochrony obszaru Natura 2000.

Udostępnionym do konsultacji projektom nie towarzyszą jeszcze prognozy oddziaływania na środowisko – przetarg na ich opracowanie nie został jeszcze rozstrzygnięty. Według SIWZ, projekty prognoz miały powstać do 31 marca 2021 r., a do konsultacji publicznych miały być udostępnione między początkiem kwietnia a końcem maja 2021 r.

Wiadomości KP, 8.01.2021

RDLP w Łodzi - zawieszenie certyfikatu FSC

Firma certyfikująca SGS Polska 8 stycznia 2021 r. zawiesiła certyfikat FSC dla RDLP w Łodzi. Zawieszenie jest skutkiem audytu przeprowadzonego w lipcu 2019 r., podczas którego wniesiono tzw. „polecenia działań korygujących”, stwierdzające niezgodność gospodarki leśnej w RDLP w Łodzi ze standardem FSC w zakresie:

- stosowania środka chemicznego Dursban, klasyfikowanego jako „wysoce niebezpieczny”, bez uzyskania wymaganej w takim przypadku zgody FSC (tzw. derogacji);

- niepozostawiania, w niektórych drzewostanach użytkowanych rębnie, kęp starodrzewia obejmujących co najmniej 5% użytkowanej powierzchni;

- planowania i wykonywania rębni zupełnych w lasach sklasyfikowanych jako wodochronne.

Raport z audytu z 2019 r.: <https://info.fsc.org/details.php?id=a0240000005sV1NA-AU&type=certificate> Raport, ani inne informacje opublikowane przez FSC, nie wyjaśniają jednak, dlaczego do zawieszenia doszło dopiero po ponad roku od upływu terminów wyznaczonych na usunięcie niezgodności, a przez ten czas drewno pochodzące z gospodarki niezgodnej ze standardem FSC było sprzedawane ze znakiem FSC.

RDLP w Łodzi w swoim komunikacie twierdzi, że Dursban stosowała, ale „poza powierzchnią objętą certyfikatem”, ale potwierdza, że nie pozostawiała kęp starodrzewia w rębniach złożonych (i nie uważa, by wymóg ich pozostawiania był słuszny):

https://www.lodz.lasy.gov.pl/aktualnosci/-/asset_publisher/1M8a/content/informacja-w-sprawie-zawieszenia-certyfikatu-fsc

Certyfikat FSC jest wydawany przez międzynarodową organizację „Forest Stewardship Council” (FSC) i – jej zdaniem – potwierdza, że „dany las jest gospodarowany w sposób chroniący naturalny ekosystem i korzystny dla lokalnej społeczności oraz pracowników, a jednocześnie opłacalny ekonomicznie”. W tym celu, za pomocą cyklicznych audytów, akredytowane przez FSC firmy certyfikujące badają zgodność z tzw. Zasadami i Kryteriami FSC (wspólne ramy międzynarodowe, transponowane na standardy krajowe). Uzyskanie certyfikatu jest dla właścicieli lasów dobrowolne i odpłatne; jest wykorzystywane zwykle jako narzędzie marketingowe. Certyfikatem FSC objętych jest obecnie 221 mln ha

lasów w 79 krajach świata, najwięcej w Rosji – 56 mln, Kanadzie – 48 mln, Szwecji – 18 mln, USA – 14 mln, Białorusi – 9 mln, Brazylii – 8 mln ha, Polsce – 6.9 mln ha. W Polsce ważny certyfikat FSC posiadają wszystkie RDLP Lasów Państwowych z wyjątkiem RDLP w Krośnie i w Łodzi oraz nadleśnictw Puszczy Białowieskiej w RDLP w Białymstoku; Leśny Zakład Doświadczalny w Siemianicach i Pani Ewa Żarnowska. Niektórzy uważają jednak, że certyfikat FSC (i inne systemy certyfikacji) nie jest faktycznie potwierdzeniem zrównoważenia gospodarki leśnej, a tylko „greenwashingiem”. Więcej o FSC: <https://pl.fsc.org/pl> Wiadomości KP, 19.01.2021

Monografie Karkonoskiego i Świętokrzyskiego Parku Narodowego dostępne online

Dwa polskie parki narodowe udostępniły ostatnio online aktualne monografie naukowe swojego terenu:

Monografia Karkonoskiego Parku Narodowego, pod redakcją R. Knapik, P. Migonia i A. Raja, jest trzecim wydaniem publikacji z 2014 r., została jednak zaktualizowana w związku z powiększeniem Parku i postępem wiedzy, a także po raz pierwszy została udostępniona online. PTTK przyznało tej publikacji nagrodę główną w międzynarodowym konkursie „Najlepsze wydawnictwa o górach 2020 r.”. Monografia jest dostępna pod:

<https://kpnmab.pl/wydawnictwa-naukowe>

Monografia Świętokrzyskiego Parku Narodowego, pod redakcją L. Buchholza, M. Józwiaka, J. Reklewskiego, P. Szczepaniaka, jest nowym opracowaniem, udostępnionym pod:

<https://www.swietokrzyskipn.org.pl/aktualnosc/opracowanie-swietokrzyski-park-narodowy-przyroda-i-czlowiek-juz-dostepne/>

Obie monografie, liczące odpowiednio 500 i 774 strony druku, opracowane przez ponad 60-osobowe zespoły Autorów, mają klasyczny układ autorskich rozdziałów, prezentujących kolejno elementy przyrody nieożywionej i ożywionej poszczególnych parków, podsumowane prezentacją sposobów ochrony. Monografia świętokrzyska zawiera także rozbudowaną część dotyczącą dziedzictwa kulturowego.

Wiadomości KP, 19.01.2021